

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2017 m. lapkričio 16 d.

Graikijos ekonominio koregavimo programos: prisidėjo prie pertvarkymų, nors ir buvo trūkumų, teigia ES auditoriai

Ekonominio koregavimo programos, kurias buvo susitarta taikyti Graikijai, kai iškilo finansų krizė, suteikė trumpalaikį finansinį stabilumą ir sudarė galimybę įvykdyti tam tikrus pertvarkymus, teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje. Tačiau programos tik tam tikru mastu pataisė padėtį Graikijoje ir 2017 m. viduryje jos dar negalėjo atkurti šalies gebėjimo finansuoti savo poreikius rinkose.

Pagal pirmą ekonominio koregavimo programą 2010 m. buvo skirta 110 milijardų eurų, pagal tolesnes dvi programas 2012 m. 172,6 milijardo eurų ir 2015 m. 86 milijardai eurų. Programomis buvo siekiama stabilizuoti ekonominę padėtį Graikijoje patenkinant ekonomikos finansavimo poreikius mainais už plataus masto struktūrines reformas, tokiu būdu užkertant kelią problemos išplitimui į likusią euro zonos dalį.

„Pagal šias programas buvo skatinamos reformos ir siekiama neleisti Graikijai tapti nemokia. Tačiau šalies gebėjimas save visiškai finansuoti finansų rinkose vis dar yra sudėtingas uždavinys, – pareiškė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Baudilio Tomé Muguruza.

Auditoriai nustatė, kad Komisija neturėjo tokio proceso valdymo ankstesnės patirties ir kad programų sąlygos nebuvo pakankamai suskirstytos pagal svarbą ir neintegruotos į platesnę Graikijai skirtą strategiją. Be to, programų makroekonominės prielaidos nebuvo tinkamai pagrįstos. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis buvo veiksmingas, bet neformalus. Komisijos stebėjimas, kaip Graikijos programų įgyvendinimas atitinka planus, buvo sklandus.

Auditoriai taip pat nustatė, kad atlikus išsamią reformų planavimo ir įgyvendinimo keturiuose svarbiausiose politikos srityse (mokesčių, viešojo administravimo, darbo rinkos ir finansų sektoriaus) analizę, susidaro prieštaringas vaizdas. Įgyvendinant mokesčių ir viešojo administravimo reformas, sutaupyta lėšų fiskalinėje srityje, tačiau struktūriniai komponentai buvo įgyvendinti daug prasčiau. Finansų sektorius buvo reikšmingai restruktūrizuotas, bet patirta

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

didelių sąnaudų.

Apskritai, auditoriai nustatė, kad konkretūs programų tikslai buvo įvykdyti tik iki tam tikros ribos. Jie padėjo pasiekti reikšmingą konsolidaciją – pagrindinio biudžeto likutis nuo 2009 m. iki 2015 m. pagerėjo 17 % BVP. Tačiau dėl tuo pačiu laikotarpiu sulėtėjusios ekonominės veiklos, o kartu ir didelių anksčiau susikaupusios skolos finansavimo sąnaudų, Graikijos skolos ir BVP santykis nuolatos didėjo. Taigi šalis ir toliau negali visiškai patenkinti savo finansavimo poreikių rinkose.

Atlikdami šį auditą, auditoriai siekė įvertinti Europos Centrinio Banko (ECB) vaidmenį programų atžvilgiu, remdamiesi savo įgaliojimais audituoti ECB veiklos vykdymo efektyvumą. Tačiau Europos Centriniam Bankui iškilus abejonių dėl auditorių įgaliojimų, jis nepateikė pakankamai įrodymų. Dėl to auditoriai negalėjo parengti ataskaitos dėl ECB vaidmens.

Auditoriai teikia rekomendacijų Europos Komisijai dėl ekonominio koregavimo programų koncepcijos ir įgyvendinimo gerinimo. Visos šios rekomendacijos buvo priimtos.

Pastabos leidėjams

Po pasaulinės finansų krizės sekė ekonomikos nuosmukis ir skolos krizė Europoje. Makroekonominių disbalansų ir struktūrinių trūkumų turinčios šalys susidūrė su dideliais sunkumais. Graikija pasinaudojo ekonominiu pakilimu po įstojimo į euro zoną, kurį paskatino padidėjusios galimybės skolintis ir dosni fiskalinė politika. Tačiau krizė išryškino šalies pažeidžiamumą ir iki 2010 m. balandžio mėn. Graikija nebegalėjo normaliai finansuoti finansų rinkose. Šalis paprašė euro zonos valstybių narių ir TVF finansinės pagalbos.

Nuo 2010 m. Graikija dalyvavo trijose ekonominio koregavimo programose, kurias parengė Europos Komisija, Europos Centrinis Bankas ir Tarptautinis valiutos fondas. Trečiojoje programoje taip pat dalyvavo Europos stabilumo mechanizmas. Paramai buvo taikomos politikos sąlygos, nustatytos Graikijos valdžios institucijų ir skolintojų susitarimu. Šis auditas yra grupės auditų, skirtų veiksams ir reformoms, kurių buvo imtasi reaguojant į finansų krizę, dalis. Jo metu buvo įvertinta, kaip Europos Komisija valdė dvi pirmąsias programas ir parengė trečiąją.

Specialioji ataskaita Nr. 17/2017: „Komisijos intervenciniai veiksmai dėl Graikijos finansų krizės“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).